

UPUTE SURADNICIMA I SURADNICAMA

Upute za pisanje radova

Časopis *Povijest u nastavi* objavljuje tekstove s polja metodike nastave povijesti, kao i historiografske članke te osvrtne i recenzije knjiga s područja povijesnih znanosti i različite bilješke.

Objavljeni radovi mogu biti kategorizirani kao:

1. izvorni znanstveni članak
2. prethodno priopćenje
3. pregledni članak
4. stručni članak
5. izlaganje sa znanstvenog skupa

Članci svojim opsegom u načelu ne trebaju prelaziti dva autorska arka (32 kartice, odnosno 58.000 slovnih znakova, uključujući i bilješke).

Prikazi i recenzije te obavijesti o radu institucija i udruga opsegom ne trebaju prelaziti pola autorskog arka, odnosno 14.000 slovnih znakova.

Osim toga, svaki rad treba sadržavati i sljedeće elemente:

- podatke o autoru/autorici: ime i prezime, ustanova, email
- naslov članka na hrvatskom jeziku
- sažetak na hrvatskom jeziku i ključne riječi (nakon naslova)
- bibliografiju (na kraju članka, prije sažetka na engleskom jeziku)
- naslov članka i sažetak na engleskom jeziku (summary)

Upute za slanje radova

Molimo sve suradnike i suradnice da svoje tekstove šalju u elektronskoj formi, na CD-u ili e-mailom, napisane u MS Wordu. Radove treba slati na sljedeću adresu:

Ida Ograjsek Gorenjak, Filozofski fakultet, Lučićeva 3, Zagreb (iograjse@ffzg.hr)

UPUTE ZA IZRADU BILJEŽAKA I BIBLIOGRAFIJE

S obzirom da se u časopisu *Povijest u nastavi* prilikom prvog citiranja u bilješki uvijek navode puni podaci o djelu, bibliografija na kraju članka može se uključiti, ali nije obvezna.

U uputama su navedeni primjeri koji se najčešće upotrebljavaju u radovima. Za dodatne primjere vidi: Zrinka Nikolić Jakus, *Uvod u studij povijesti. Historiografski praktikum*, Zagreb: Leykam international, 2008.

U bilješkama i bibliografiji koriste se sljedeće kratice:

- Ako nije poznato mjesto izdanja, onda se na odgovarajuće mjesto stavlja oznaka s.l. (lat. *sine loco* = bez mjesta).

- Ako nije poznata godina izdanja, onda se na odgovarajuće mjesto stavlja oznaka s.a. (lat. *sine anno* = bez godine).
- Ako postoji više autora nekog djela, u određenim slučajevima (vidi upute za pisanje bilježaka i upute za pisanje bibliografije) može se koristiti kratica et al. (lat. *et alii* = i drugi).

Upute za pisanje bilježaka

Opće upute

1. Kada se knjiga ili članak citiraju prvi puta, navode se puni podaci o citiranom djelu.
2. Bilješke se *uvijek* pišu na dnu stranice, a ne u tekstu ili na kraju teksta.
3. Pišu se sitnijim fontom od glavnog teksta (npr. ako je glavni tekst pisan fontom Times New Roman veličine 12 točaka, bilješke se pišu fontom veličine 10 točaka).
4. Podaci o autoru, naslovu i izdanju međusobno se odvajaju **zarezom**, a na kraju bilješke uvijek dolazi točka.
5. Ako se u bilješci navodi više radova, odvajaju se pomoću točke-zareza (;).
6. Ako se iz iste knjige ili članka želi citirati veći broj stranica, može se umjesto brojeva stranica navesti latinska riječ *passim* (ovdje i ondje, posvuda).
7. Ako se navodi djelo kojemu je autor nepoznat, bilješka započinje naslovom djela.
8. Ako je publikacija u tisku, onda se navodi mjesto izdanja i izdavač, a umjesto godine izdanja navodi se *u tisku*.

Bilješka o knjizi ili o zborniku radova

9. U bilješci u kojoj se djelo prvi puta citira, prvo se navodi ime pa prezime autora, zatim naslov knjige (u kurzivu). Ovi podaci se odvajaju zarezom. Zatim se u zagradi navode podaci o mjestu izdanja, te izdavaču i godini izdanja; iza podataka o izdavaču slijedi dvotočka. Nakon toga slijedi broj stranice koji se odvaja zarezom.
10. Ako se navodi zbornik radova, onda se na mjestu autora navodi urednik/urednica. Ako zbornik ima tri urednika/urednica, prilikom prvog citiranja navode se sva imena. Ako ima četiri i više urednika, navodi se samo ime prvog urednika i nakon toga kratica *et al.*
11. Ako se navodi knjiga prevedena s drugog jezika prevodilac se navodi iza naslova, a prije podataka o mjestu, izdavaču i godini izdanja.
12. Ako se knjiga citira prema izdanju koje nije prvo, onda se taj podatak navodi iza naslova i odvaja zarezom.
13. Ako se navodi djelo koje ima više svezaka s istim imenom, tada se nakon naslova stavlja broj sveska. No, ako se navodi djelo koje ima više svezaka, a svaki svezak ima svoje ime, onda se prvo navodi naslov sveska koji se citira, zatim broj sveska, a poslije toga općeniti naslov publikacije.

Primjeri:

¹ Katarina Spehnjak, *Javnost i propaganda: Narodna fronta u politici i kulturi Hrvatske 1945.- 1952.* (Zagreb: Hrvatski institut za povijest i Dom i svijet, 2002), 28.

² Ulf Brunnbauer ur., *(Re)Writing History – Historiography in Southeast Europe after Socialism* (Münster: LIT Verlag, 2004); Vera Katz, ur., *Revizija prošlosti na prostorima bivše Jugoslavije*, (Sarajevo: Institut za istoriju, 2007).

³ Nada Klaić, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, 2. izd. (Zagreb: Školska knjiga, 1975), 247

⁴ Keith Jenkins, *Promišljanje historije*, prev. Snježana Koren (Zagreb: Srednja Europa, 2008), 74

⁵ Fernand Braudel, *Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II*, II. svezak, prev. Mirna Cvitan Černelić i Jagoda Milinković (Zagreb: Antibarbarus, 1998): 505

⁶ Fernand Braudel, *Vrijeme svijeta*, sv. 3, *Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća*, prev. Dubravka Celebrini et al. (Zagreb: August Cesarec, 1992), 721

Bilješka o članku u časopisu ili zborniku radova

14. U bilješki u časopisu u kojoj se članak prvi puta citira, navode se puni podaci: ime pa prezime autora, naslov članka (u navodnicima), potom ime časopisa (u kurzivu), broj časopisa (prema potrebi i svezak) i u zagradi godina izdanja. Nakon toga slijedi broj stranice koji se od zagrade odvaja dvotočkom. Za periodične publikacije urednik se *ne* navodi.
15. U bilješki u zborniku radova u kojoj se članak prvi puta citira, prvo se navodi ime pa prezime autora, zatim naslov članka (u navodnicima), potom ime zbornika (u kurzivu), ime i prezime urednika te u zagradi mjesto izdanja, izdavač i godina. Nakon toga slijedi broj stranice koji se od zagrade odvaja dvotočkom.

Primjeri:

¹ Tvrtko Jakovina, „Sovjetska intervencija u Afganistanu 1979. i Titova smrt“, *Historijski zbornik LX* (2007): 298.

² Jadranka Čačić-Kumpes, „Interkulturalizam u obrazovanju: koncepti, teorijski modeli i razvojne mogućnosti“, *Povijest u nastavi*, II, br. 2 (jesen 2004): 315-316

³ Ivo Žanić, „Podvučeno žutim: Raspad Jugoslavije i značenjsko-funkcionalne transformacije jedne krilatice, 1987-2004“, u *Devijacije i promašaji. Etnografija domaćeg socijalizma*, ur. Lada Čale Feldman i Ines Prica (Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2006): 133

Knjiga ili članak s više autora

16. Ako knjiga ili članak ima dva autora, prilikom prvog citiranja navode se oba imena i prezimena, onim poretkom kojim su navedena na naslovnoj stranici.
17. Ako knjiga ili članak ima tri autora, prilikom prvog citiranja navode se imena i prezimena svih autora, a prva dva imena odvajaju se zarezom.
18. Ako knjiga ili članak ima četiri i više autora, prilikom prvog citiranja navodi se ime i prezime prvog autora, a iza njega se stavlja kratica et al.
19. Ako se navodi djelo s korporativnim autorstvom, ime korporacije, agencije, ministarstva itd. koristi se kao ime autora.

Primjeri:

¹ Snježana Koren i Branislava Baranović, „What Kind of History Education Do We Have after Eighteen Years of Democracy in Croatia? Transition, Intervention, and History Education Politics (1990-2008)“, u „*Transition and the Politics of History Education in Southeast Europe*“, ur. Augusta Dimou (Göttingen: V&R unipress, 2009): 121

² Zdenko Radelić et. al., *Stvaranje hrvatske države i Domovinski rat* (Zagreb: Hrvatski institut za povijest i Školska knjiga, 2006), 409-411.

³ Savet za nauku i kulturu Vlade FNRJ, *Školstvo u FNR Jugoslaviji: od školske 1945 – 1946 do 1950 – 1951 godine* (Beograd: 1952), 59

Knjiga ili članak koji se ne navodi prvi puta

20. Ako se isto djelo (knjiga ili članak) citira u bilješki koja slijedi neposredno nakon bilješke u kojoj su navedeni puni podaci o djelu, stavlja se kratica **Ibid.** (lat. *ibidem*, na istom mjestu), zarez i broj stranice.
21. Ako knjiga ili članak ima dva ili tri autora, prilikom drugog i svakog sljedećeg citiranja navode se prezimena svih autora i naslov djela u punom ili skraćenom obliku. Ako knjiga

ili članak ima četiri i više autora, pri drugom i svakom sljedećem citiranju navodi se prezime prvog autora i uz njega se stavlja kratica *et al.*

Primjeri:

¹ Ludwig Steindorff, *Povijest Hrvatske od srednjeg vijeka do danas* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2006), 113-125

² Ibid., 143

22. Ako se u bilješci ponavlja ime autora/autorice iz prethodne bilješke, ali s različitim radom, umjesto imena može se koristiti **idem** (isti, isto) ili **eadem** (ista).

Primjeri:

¹ Ivo Goldstein, *Hrvatska povijest* (Zagreb: Novi Liber, 2003), 67

² Idem, *Hrvatska 1918 – 2008* (Zagreb: EPH Liber, 2008), 183

23. Ako se isto djelo ponavlja u bilješci koja ne slijedi neposredno iza prvog navođenja, onda se bilješka piše u skraćenom obliku: navodi se samo prezime autora te obvezno naslov – cijeli ili kraći (*nikako kratice op. cit. ili nav. dj. umjesto naslova*). Naslov se krati ako je riječ o dužem naslovu – u pravilu više od četiri riječi. Nakon toga se navodi još samo broj stranice na kojoj se nalazi citirani tekst, a izostavljaju se podaci o mjestu izdanja, izdavaču, godini izdanja i broju časopisa. Ako se isto djelo ponovo citira u sljedećoj bilješci ili nekoliko sljedećih bilježaka, može se također koristiti kratica *ibid.*

Primjeri:

¹ Tvrtko Jakovina, „Sovjetska intervencija u Afganistanu 1979. i Titova smrt“, *Historijski zbornik*, LX (2007): 298.

⁴ Jakovina, „Sovjetska intervencija u Afganistanu“, 301

⁵ Ibid., 303

² Ludwig Steindorff, *Povijest Hrvatske od srednjeg vijeka do danas* (Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2006), 113-125

⁶ Steindorff, *Povijest Hrvatske*, 222

⁷ Ibid., 223

Enciklopedija, leksikon ili rječnik

24. Kada se citiraju poznate enciklopedije, podaci o mjestu i godini izdanja, kao i o izdavaču se obično izostavljaju. No ako nije riječ o prvom izdanju, treba navesti broj izdanja.
25. Kada se radi o djelu u kojemu se natuknice navode abecednim redom, prije natuknice stavlja se kratica *s.v.* (lat. *sub verbo* = pod riječju). Ako je enciklopedijski članak potpisan, navodi se obično i autor.
26. Specijalizirane enciklopedije, leksikoni i rječnici navode se kao knjige.

Primjeri:

¹ *Enciklopedija Jugoslavije*, 2. izd., s.v. „Školstvo u Jugoslaviji“

² Jaroslav Šidak, „Hrvati. Historija“, u *Enciklopedija Jugoslavije*, 2. izd.

Članak u novinama

27. Za članak u novinama navodi se autor, naslov članka (u navodnicima), naslov novina (u kurzivu) i datum izdanja. Može se navesti i broj stranice.

Primjer:

¹ Ivica Radoš, „Povijest za pučkoškolce: mitologija u službi politike, *Jutarnji list*, 6. listopada 1998, 7

28. Za internetske stranice navodi se ime stranice i elektronička adresa. Za članke dostupne na internetu navode se podaci o autoru, naslovu, publikaciji, datumu i godini izdanja, elektronička adresa i u zagradi datum posjeta adresi. Ako se citiraju publikacije (knjige, članci) koje su osim u tiskanom izdanju dostupne i na internetu, onda se iza obveznih podataka o tiskanom izdanju i navodi i elektronička adresa (URL) te u zagradi datum posjeta.

Primjeri:

¹ The British Cartoon Archive, <http://www.cartoons.ac.uk/> (posjet 19.10.2010)

² Ford, Peter. „France divided over how to cast its colonial past“, *Cristian Science Monitor*, 4.1.2006. <http://www.csmonitor.com/2006/0104/p01s02-woeu.html> (posjet 19.10.2010)

Upute za izradu bibliografije

Opće upute

1. Bibliografija se donosi na kraju članka, a prije sažetka na engleskom jeziku. Nije obvezna ako postoje pune podnožne bilješke u tekstu.
2. U bibliografiji se djela navode abecednim redoslijedom, prema prezimenu autora. Ako autor nije poznat, djelo se navodi prema prvoj riječi naslova.
3. Podaci o autoru, naslovu i izdanju međusobno se, za razliku od bilježaka, razdvajaju **točkama**.

Navođenje knjiga/monografija:

4. Prvo se navodi prezime i puno ime autora (odvojeni zarezom), zatim naslov knjige (u kurzivu), mjesto izdanja, izdavač (ako ima više izdavača, navode se svi) i godina izdanja.
5. Ako se knjiga citira prema izdanju koje nije prvo, onda se taj podatak navodi iza naslova i odvaja zarezom.
6. Ako nije poznato mjesto izdanja, onda se na odgovarajuće mjesto stavlja oznaka s.l. (*sine loco*), a ako nije poznata godina izdanja, stavlja se s.a. (*sine anno*).
7. Ako je publikacija u tisku, onda se navodi mjesto izdanja i izdavač, a umjesto godine izdanja navodi se *u tisku*.
8. Ako se navodi knjiga s više autora, prezime prvog autora dolazi prije imena i odvojeno je zarezom, a drugi se autori navode prvo imenom, a onda prezimenom koji se *ne* odvajaju zarezom. Navode se imena i prezimena svih autora, osim ako ih ima više od sedam: u tom slučaju koristi se kratica et. al. (*et alii* – „i drugi“).
9. Na kraju navoda dolazi točka.

Primjeri:

Best, Antony, Jussi M. Hanhimäki, Joseph A. Maiolo, Kirsten E. Schulze. *International History of the Twentieth Century*. London and New York: Routledge, 2004.

Ivić, Nenad. *Napulj i druga imaginarna mjesta*. Zagreb: Gordogan, 2009.

Klaić, Nada. *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, 2. izd. Zagreb: Školska knjiga, 1975.

Leček, Suzana, Tihana Petrović Leš. *Znanost i svjetonazor. Etnologija i prosvjetna politika Banovine Hrvatske 1939.-1941*. Zagreb: Srednja Europa, u tisku

10. Ako se navodi više radova istog autora, redaju se abecednim redom po prvom slovu naslova, bez obzira radi li se o autorskom ili uredničkom radu. Umjesto ponavljanja imena autora stavlja se crta od cca pet slovnih mjesta: _____

Primjer:

Bilandžić, Dušan. *Hrvatska moderna povijest*. Zagreb: Golden marketing, 1999.
_____, *Povijest izbliza. Memoarski zapisi 1945-2005*. Zagreb: Prometej, 2006.

11. U zbornicima radova, urednici/urednice se tretiraju kao autori, a iza imena navodi se kratica *ur.* Ako postoji više urednika, navode se sva imena.

Primjeri:

Čale, Lada, Ines Prica, ur. *Devijacije i promašaji. Etnografija domaćeg socijalizma*, Zagreb: Institut za etnologiju i folkloristiku, 2006.
Roksandić, Drago, ur. *Uvod u komparativnu historiju*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2004.

12. U slučaju izdanja izvora navodi se i priređivač/priređivačica i po potrebi ostali znanstvenici koji su sudjelovali u pisanju predgovora, popratnih tekstova itd.

Primjer:

Zapisnici Politbiroa Centralnog komiteta Komunističke partije Hrvatske 1945-1952. Svezak 1: 1945-1948. Priredila Branislava Vojnović. Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2005.

13. Kod knjige prevedene s drugog jezika prevodilac se navodi iza naslova, a prije podataka o mjestu, izdavaču i godini izdanja.

Primjer:

Bloch, Marc. *Apologija historije ili zanat povjesničara*. Prevela Jagoda Milinković. Zagreb: Srednja Europa, 2008.

14. Za znanstveni ili stručni članak u časopisu navodi se prezime autora, ime autora, naslov rada, naslov časopisa, godište i/ili broj časopisa, godina izdanja i broj stranica (od-do). Naslov članka stavlja se u navodnike, dok u kurzivu dolazi naslov časopisa. Nema zarez između naslova časopisa i broja časopisa, dok godina izdanja dolazi u zagradi. Navod se stranice od početka do kraja članka koje se dvotočkom odvajaju iza godine izdanja u zagradi. Za razliku od zbornika radova, ne navodi se ime glavnog urednika redovite serijske publikacije.

Primjeri:

Dota, Franko. „Sjećanje na poplavu u Firenci 1966. – osnovni elementi memorijskog narativa.“ *Povijest u nastavi*, VI, 2 (jesen 2008): 153-166.
Škiljan, Filip. „Hrvatsko zagorje, Jasenovac, Kordun i Banija – primjeri upotrebe novih metoda istraživanja hrvatske povijesti.“ *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* 41 (2009): 409-432

15. Za članak u novinama navodi se autor, naslov članka (u navodnicima), naslov novina (u kurzivu) i datum izdanja.

Primjer:

Puhovski, Žarko. „Autoritet krvi ili mirnodopska egzistencija?“, *Vjesnik*, 13.10.2000.

16. Članak u zborniku radova: navodi se prvo prezime i ime autora i naslov članak (u navodnicima). Zatim slijede podaci o publikaciji: naslov (u kurzivu), ime i prezime urednika zbornika, broj stranica navedenog rada unutar zbornika, mjesto izdanja, izdavač i godina izdanja.

Primjeri:

Pavlaković, Vjeran. „Komemorativna kultura Bleiburga, 1990-2009.“ U *Kultura sjećanja: 1945. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti*, ur. Sulejman Bosto i Tihomir Cipek, 167-194. Zagreb: Disput, 2009.

Budak, Neven, “Post-socialist historiography in Croatia since 1990.” U *(Re)Writing History – Historiography in Southeast Europe after Socialism*, ur. Ulf Brunnbauer, 128-164. Münster: LIT Verlag, 2004.

17. Za internetske stranice navodi se ime stranice i elektronička adresa. Za članke dostupne na internetu navode se podaci o autoru, naslovu, publikaciji, datumu i godini izdanja, elektronička adresa i u zagradi datum posjeta adresi. Ako se citiraju publikacije (knjige, članci) koje su osim u tiskanom izdanju dostupne i na internetu, onda se iza obveznih podataka o tiskanom izdanju i navodi i elektronička adresa (URL) te u zagradi datum posjeta.

Primjeri:

The British Cartoon Archive. <http://www.cartoons.ac.uk/> (posjet 19.10.2010)

Gabrič, Aleš. *Sledi šolskega razvoja na Slovenskem*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2009. http://www.pei.si/UserFilesUpload/file/digitalna_knjiznica/Dissertationes_7/index.html (posjet 19.10.2010)

Ford, Peter. „France divided over how to cast its colonial past“, *Cristian Science Monitor*, 4.1.2006. <http://www.csmonitor.com/2006/0104/p01s02-woeu.html> (posjet 19.10.2010)